

Deficyty kognitywne w schizofrenii - znaczenie dla współpracy w leczeniu farmakologicznym

Cognitive impairment in patients with schizophrenia — relevance for compliance with medication

SŁAWOMIR MURAWIEC

STRESZCZENIE

Wiedza na temat czynników w leczeniu farmakologicznym, które mają znaczenie dla współpracy pacjentów chorujących na schizofrenię, ma duże znaczenie w zapobieganiu nawrotom tej choroby. Deficyty funkcji poznawczych mają duże znaczenie w przebiegu schizofrenii, powstaje więc pytanie: jaki mają wpływ na pacjentów ze schizofrenią w odniesieniu do przestrzegania zaleceń lekarskich? Przegląd piśmiennictwa wskazuje, że istnieje związek pomiędzy deficytami funkcji poznawczych w schizofrenii a współpracą w leczeniu farmakologicznym. Związek ten jest wielowymiarowy i zlokalizowany na różnych poziomach. Niektóre relacje mają charakter bezpośredni, jak na przykład związek pomiędzy deficytami poznawczymi a przestrzeganiem por przyjmowania leku. Inne związki przebiegają na bardziej kompleksowym behawioralnym poziomie. Deficyty funkcji poznawczych mają znaczenie dla wglądu, wgląd zaś jest istotny dla współpracy w leczeniu. Wyniki niektórych badań wskazują, że pacjenci z bardziej nasilonymi deficytami poznawczymi są skłonni przypisywać swoją współpracę w leczeniu wpływowi ważnych dla nich osób (np. psychiatry). Pacjenci ci mogą wykazywać mniejszą skłonność do samodzielnie podejmowanych zmian w leczeniu, ze względu na mniejszą plastyczność umysłową. Pacjenci o niższym stopniu nasilenia deficytów poznawczych mogą wykazywać natomiast większą tendencję do samodzielnych modyfikacji leczenia, co może prowadzić do gorszej współpracy. Ta grupa pacjentów jest jednak w stanie dokonać bilansu korzyści związanych z leczeniem, co może z kolei mieć pozytywny wpływ na współpracę w leczeniu.

SUMMARY

Understanding the factors that promote compliance by patients with schizophrenia to antipsychotic medication is crucial for relapse prevention. Do cognitive deficits have importance for adherence to antipsychotic medication? Review of some published papers on this topic reveals that there is association between cognitive impairment in schizophrenia and compliance with medication. This association has many components on different levels. Some of suggested associations are direct, for example association between cognitive problems and remembering about taking prescribed tablets. Other associations are situated at more complex behavioral level. Cognitive impairment in schizophrenia is important for illness insight. Insight into psychotic symptoms and presence of illness has a great influence on compliance with medication. Some researches suggest that patients with higher levels of cognitive dysfunction may attribute their compliance to influence of people significant for them (like psychiatrist) and are more likely to have good adherence to medication if they accept it because it is more difficult for them to change their decision. People with better cognitive functioning may more easily change their decision about taking medication and because of that in some situations they may have poorer adherence to medication. On the other hand they can perceive benefits of treatment (for example risk of relapse) and if they do, it can predict better medication adherence.